

The role of united territorial communities in the functioning of agricultural enterprises. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development* 2021. Vol. 43. No. 1: 52-66. Article DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2021.05> eISSN 2345-0355.

5. Нещадим Л. Розвиток зеленого туризму як фактора покращення соціальної сфери Черкаського регіону. *Журнал Європейської економіки*. 2015. Грудень. С. 400 – 407.

Арбузова Тетяна Василівна

Білоцерківський національний аграрний університет,
Україна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки

Дробович Олександр Юрійович

Білоцерківський національний аграрний університет,
Україна

магістрант ОП «Публічне управління та адміністрування»

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СФЕРИ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

В українській діловій практиці державно-приватне партнерство (ДПП) набуло актуальності, оскільки забезпечення та розширення надання галузями інфраструктури якісних суспільно необхідних послуг громадянам країни є незаперечним суспільним пріоритетом і в мирний, і у воєнний час. Розвиток національної економіки в цілому, її територіальних громад обумовлений, зокрема, інструментами ДПП через потребу в значних інвестиційних ресурсах, інноваційних рішеннях для забезпечення ефективного функціонування суспільно значущих об'єктів, до яких належать і підприємства комунальної сфери, в тому числі водопровідно-каналізаційного господарства. Співпраця має взаємну вигоду, адже ґрунтується на поєднанні комерційних прагнень ділових структур з вирішенням вагомих національних, регіональних, місцевих завдань.

У сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення склалися об'єктивні передумови впровадження партнерства між приватним бізнесом та державою, органами місцевого самоврядування, які полягають в тому, що, по-перше, підприємства цієї галузі ЖКГ є природними монополістами з гарантованими ринками збуту, які не потрібно завойовувати, наділені суттєвою перевагою порівняно з іншими об'єктами інвестування через значні обсяги реалізації своїх послуг. По-друге, підприємства водопровідно-каналізаційного господарства мають вагомий потенціал для скорочення операційних витрат з надання послуг шляхом впровадження ресурсозберігаючих та енергоощадних технологій, зменшення непродуктивних витрат ресурсів.

Серед чинних форм здійснення ДПП, задекларованих законодавством держави, як-то концесійний договір, договір управління майном, договір про спільну діяльність, інші договори [1], у сфері централізованого постачання води та централізованого відведення стоків однією із найпоширеніших форм залучення приватного капіталу виявилася концесія. Концесіонер, незалежно від наслідків господарської діяльності, має вносити концесійний платіж, який зараховується до державного / місцевого бюджету, обов'язково фінансувати інноваційні технології з метою зниження собівартості послуг, соціальні проекти.

ТОВ «Білоцерківвода» є першим водоканалом в Україні, що перебував у комунальній власності Білоцерківської громади, успішно переданим у концесію. Товариство надає послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення м. Біла Церква Київської області, забезпечує питною водою м. Умань (Черкаська обл.), с. Мала Вільшанка (Київська обл.) [2]. Протягом 2016-2021 рр. підприємство майже в 3,6 рази збільшило обсяги чистого прибутку, при цьому, зокрема, провівши реконструкцію водопровідних очисних споруд з автоматизацією керування технологічними процесами, каналізаційних мереж, каналізаційних насосних станцій, технічне переоснащення реагентного господарства, капітальні ремонти компресорних установок тощо, про що звітувало Білоцерківській міській територіальній громаді щодо виконання умов концесійного договору [2]. У 2022 р. ТОВ «Білоцерківвода» стикнулося з серйозними викликами: через розпочату РФ війну м. Біла Церква та район прийняли значну кількість переміщених осіб, це створило значне навантаження на системи водопостачання та водовідведення; руйнування енергетичної інфраструктури й перебої з електропостачанням призвели значних поломок обладнання; неплатежі населення суттєво погіршили фінансові результати діяльності підприємства т. і. На нашу думку, наявність концесійного договору ДПП слугувало однією з підстав зацікавлення міжнародних організацій в наданні допомоги ТОВ «Білоцерківвода» щодо подолання наслідків збройної агресії й недопущення різкого зниження якості забезпечення суспільно значущими послугами централізованого водопостачання та водовідведення мешканців громади й інших споживачів приватного підприємства. Йдеться про Міжнародну організацію з міграції та Товариство Червоного Хреста. Зокрема, МОМ було надано безоплатну допомогу у виконанні ремонтних робіт насосних агрегатів, каналізаційних насосних станцій, очисних споруд [3]. Білоцерківська міська рада також долучилася до підтримки підприємства, придбавши восени 2023 р. генератори для забезпечення аварійного водопостачання, роботи каналізаційних насосних станцій і передавши їх у відповідальне зберігання товариству [4].

Отже, ДПП є дієвим інструментом забезпечення повноцінності та ефективності функціонування суспільно важливої сфери централізованого водопостачання та водовідведення територіальних громад.

Список використаних джерел:

1. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 1 липня 2010 р.
№ 2404-VI. Дата оновлення: 03.09.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text> (дата звернення: 10.10.2023).
2. ТОВ «Білоцерківвода» : офіційний сайт. URL: <https://bcvoda.com.ua> (дата звернення: 18.10.2023).
3. Співпраця «Білоцерківвода» та Міжнародної організації з міграції. 31.10.2022 р. URL: <https://bcvoda.com.ua/news /cpivpratsya-bilotserkivvoda-ta-mizhnarodnoyi-organizatsiyi-z-migratsiyi> (дата звернення: 12.10.2023).
4. Обґрунтування технічних та якісних характеристик предмета закупівлі, його очікуваної вартості та розміру бюджетного призначення : БМР. 18.10.2023 р. URL: <https://new.bc-rada.gov.ua/search.html?q=резервне+живлення>

Беляк Ілля Олександрович

Верховна Рада України

помічник-консультант народного депутата України

ПОВОЄННІ ПРІОРИТЕТИ МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ПРИМОРСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЙ УКРАЇНИ

Повномасштабне вторгнення в Україну щодня приносить нові втрати та шкоду, які кожен з приморських регіонів відчув безпосередньо, через окупацію, фронтіві зіткнення або регулярні обстріли. Хоча прогнозувати дату завершення активних бойових дій і відновлення мирного життя наразі складно, готуватися до повоєнного відновлення власної громади та всієї держави необхідно вже зараз. Одним з основних рушіїв такого відновлення експерти та урядовці справедливо називають міжнародні інвестиції.

Причорноморські та приазовські громади протягом усієї сучасної економічної історії України характеризувалися високим інвестиційним потенціалом і систематичністю залучення та розміщення закордонних фінансових і матеріально-технічних засобів. Такому становищу сприяло вигідне географічне положення та унікальне природно-ресурсне становище. Ефективність використання цих передумов і дієвість інституційних механізмів міжнародного співробітництва приморських громад у довоєнні часи є предметом окремого дослідження. Проте, натеper актуальним науково-практичним завданням є формування належних інвестиційних стратегій, здатних не лише замінити понесені втрати господарських потужностей та інфраструктури, а й надати потужного імпульсу до швидкого та фундаментального економічного зростання в найближчому майбутньому.

Події останніх 20 місяців, серед іншого, показали критичну важливість одних ланок локальної економіки та надмірне обтяження проблемами інших. Зокрема, стало зрозумілим, що дорожня та енергетична інфраструктура є критично важливою умовою нормального функціонування бізнес-середовища: якщо підприємства сфери послуг в змозі самостійно організувати альтернативні